

Megjelent hetenként a Múzeum
Hírlapjában
Szerkesztés és
kiadóhivatal:
Sátoraljaújhely
(Vármegyeház II. udv)

ZEMPLÉN

Előfizetési ár:
Negyedévre . . . 2 pengő
Hirdetések:
négyzetcentiméterenként.
Nyilvántartás:
soronként 20 fillér

TELEFON:
MTI kirendeltség, szerkesztőség
és kiadóhivatal 109. szám

POLITIKAI HIRLAP

TELEFON:
MTI kirendeltség, szerkesztőség
és kiadóhivatal 109. szám

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában
Amen

Általános védkötelezettséget!

Irta: Dr. Lukács György
v. b. t. f. ny. miniszter, országgy. képviselő

A hágai és párisi megegyezések, amelyeket immár törvényeink közzé is cikkelyeztünk, likvidálták a háborúnak ránk erőszakolt pénzügyi terheit, a trianoni szerződésből folyó kötelezettségeket.

Ugy vélem azonban, hogy nem szabad megállanunk a háboru pénzügyi likvidálásánál, hanem folytatnunk kell ezt a háboru politikai likvidálása terén is. Pénzügyi tekintetben a békeszerződés egy talány volt, mert annak alapvető szakasza mindössze annyit állapított meg, hogy Magyarország és szövetségesei felelősek mindazokért a károkkért és veszteségekért, amelyeket a szövetséges és társult hatalmak kormányai és azoknak polgárai az „Ausztria-Magyarország támadása folytán rájuk erőszakolt háboru következtében” elszenvedtek. Eltekintve attól, hogy ez a megállapítás óriási történelmi hazugság, mert már régen megcáfolták a levéltárakból kikerült okmányok, maga a szakasz annyira fogyatékos és minden magyarizációt megengedő, hogy ez szolgáltatott alapot arra, hogy folyton újabb és újabb terheket akartak ránk róni, mert a magyarizációt az erősebbet, az ugynevezett győzőket illette meg. Ez a szakasz most már pénzügyi talán többé, ezután fix kötelezettségekkel, fix pénzügyi terhekekkel fogunk e téren számolni.

Ugyan ezt a leszámolást kell a békeszerződésben előforduló más politikai talányokkal szemben is alkalmazni. Utalok mindenekelőtt a békeszerződésnek a mi kényszerleszerelésünket megállapító fejezetére. Ez azzal kezdődik, hogy avégből, hogy az összes államok és nemzetek arányosan lefegyverezhessenek, a középeurópai hatalmak azonnal kötelesek a lefegyverzés-

nek azt a mértékét végrehajtani, amely a békeszerződésekben rájuk rovatott. Ebből világos, hogy a mi lefegyverzésünk feltételeken, annak az ígéretnek ellenében történt, hogy nyomon fogja követni az összes többi államok és nemzetek arányos lefegyverzése is, sőt még a mértékét is megállapították ennek a lefegyverzésnek, amennyiben a békeszerződés és a paktum kimondotta azt, hogy a Nemzetek Szövetségének összes tagjai, tehát mindazok az államok és nemzetek, amelyek benne vannak a Nemzetek Szövetségében, kötelesek lefegyverzésüket mérsékelni addig a legalacsonyabb mértékig, amely az államnak biztonságával még összeegyeztethető.

A lefegyverzés alsó mértéke gyanánt, tehát, a külellenesség ellen való védekezés lehetősége állapított meg.

Ezzel szemben bennünket mélyen ezen alul szereltek le, nekünk csupán a belső rend és biztonság fentartására engednek, méregdrágán, fegyveres erőt tartani, ők azonban, a győzők, szabadon fegyverkeznek, úgy, hogy lefegyver-

kezetségük mértéke messze meghaladja a világháboru előtt volt lefegyverkeztségük mértékét. Hogy példát említsék: a bennünket körülölelő három utódállam hadiereje a miénkénél a tizenháromszorosa és egyszerű mozgósítás után, ami nálunk tilos, mert nálunk eltörölték az általános védkötelezettséget, a mi haderőnk százharmincszorosa emelkedik. Mi tehát teljesen lefegyvereztetten, teljesen védtelenül állunk állig lefegyverezett szomszédainkkal szemben, azok területeinek kellős közepén. A békeszerződésnek ez a mi kényszerlefejezésünket megállapító fejezete talánynak bizonyult és kérdéses, hogy egyáltalán fognak-e valaha leszerelni. Ennélfogva ezen a téren is likvidálásra van szükség.

Vagy kezdjék meg a leszerelést úgy, amint arra kötelezettséget vállaltak, a maguk részéről is és akkor rendben van a dolog; vagy pedig mondják meg határozottan, hogy nem fognak leszerelni, nem tartják meg azt az ígéretet, amely ígéret ellenében a mi leszerelésünk meg-

történt, ez esetben minthogy a mi leszerelésünk feltétel ellenében történt, ez a feltétel pedig be nem tartatott, az e feltételen alapuló kötelezettségünk megszűnik és visszanyerjük szabad kezünket. Mi ezt nem arra akarjuk felhasználni, hogy fegyverkezünk, szabad kezünket, szabad akaratunk, szabad rendelkezésünk, visszanyerését mi csakis arra akarjuk felhasználni, hogy azt a bizonyos minimumot elérjük, vagy megközelítsük, amit az eddigi pénzügyi kereteken belül is megcselekedhetünk, ha a toborzásnak reánk erőszakolt szisztemája helyett visszaállítjuk: az általános védkötelezettség rendszerét. Mi csak azt a minimumot kívánjuk elérni hogy külellenség ellen támadás esetében képesek legyünk védekezni.

IV. Károly király emlékünnepe Zihanyban

Augusztus 10-én tartja a „IV. Károly Király Tihanyi Országos Emlékbizottság” Tihanyban szokásos emlékünnepejét, mely alkalommal IV. Károly királyunk emlékének kívül, Istenben boldogult

A „ZEMPLÉN” EREDETI TÁRCÁJA

Kisászlai képek és tanulmányok

Irta: Nemesóthy Szabó Gyula mérnök

I.

A világháboru részünkre szerencsétlenül végződő, Trianonban érte el befejezését. Nagy nyomorunk és magunkra hagyatottságunk váltotta ki azt, hogy az addig külföld felé nem igen mozgó nemzetünk nagy rétegeiben megindult a külföld felé való orientáció. Azonban akármire néztünk külföldön, nagyon kevés kivétellel ellenséges falankszba ütköztünk, kivéve a török nemzetet. A törökkel nemcsak rokonság, hanem egy világháboru tűz-orkánja forrasztott bennünket össze. Ez a szintén nagy megrázkódtatásokon keresztülment rokonnép volt az, aki minket, magyarokat szeretettel, megértéssel ölelt már abban a pillanatban kebelére, amikor meg volt neki a munka iránti első lehetősége.

Igy indult meg az akció a magyar mérnöki karnak Törökországban való elhelyezésére és az ottani mérnöki munkálatoknak a lebonyolítására. Meg kell jegyeznem, hogy Törökország a szultánátus alatt teljesen elhanyagolta és nem fejlesztette Kisásziát. Musztafa Kemál pasa a török köztársaság agilis, nagytehetségű elnöke rögtön látta azt, hogy Törökország fejlődésének a jövőben egyedüli bázisa Kisázsia lehet, hogy csakis Kisázsia fejlesztésével lehet talpraállítani Törökországot. Ennek a fejlesztésnek az érdekében történt a fővárosnak Angorába való áthelyezése. Így a szultánoktól elhanyagolt Kisázsia fejlesztésének első programja volt az, hogy térkép felvételek elkészítését, utak, vasutak, hidak kiépítését tűzték ki legsürgősebb feladatul. Ezen munkálatok keresztülviteléhez nem rendelkeztek megfelelő nagyságu mérnöki karral s így külföldi mérnökök alkalmazását határozták el, — elsősorban is ránk, magyarokra gondoltak. A már tizenöt éve Törökországban dolgozó, a magyar névnek nagy becsületet szerző, Wondra Béla mérnököt, vagy ahogy a törökök hívják: Wondra beyt kérték meg arra, hogy menjen Magyarországra és alkalmazandó mérnöki kart szedjen össze. Ez meg is történt s 1922-ben körülbelül 14—16 tagból álló mérnökcsoporthoz is utazott Kisászába. Ezen csoport természetesen vadállapotokat talált s egyrésztük egy idő után vagy visszajött, másrésztük Braziliába ment, harmadik részben elpusztult, részben ma is Törökországban van és szorgalmasan dolgozik. Ezen nem egészen sikerült első akció után, — egy további akció indult meg, amely azonban már a külügyminisztérium, kereskedelmi minisztérium s a Magyar Mérnöki Kamara közvetítésével történt. Ezen akció útján kerültem én 1923-ban Kisászába. Ezen mérnöki akció nemcsak a mérnöki kar szempontjából volt fontos, hanem nemzetgazdasági szempontok játszották a legnagyobb szerepet benne. Ugyan-

Egyes szám ára 10 fillér.

I. Ferencz József születésének 100-ik évfordulóját is kegyelettel óhajtja megünnepelni. Az Emlékbizottság titkársága az emlékünnepély megtartásáig az érdeklődőknek a Nemzeti Összetartás Társaskörének helyiségében (IV. Vámház-körút 2. Telefon: A. 844-11.) áll rendelkezésére. Az emlékünnepre a Magyar Államvasut 4 napra érvényes, a Duna-Száva-Adria vasúttársaság 6 napra érvényes 50%-os kedvezményes jegyet bocsát a résztvevők rendelkezésére. E kedvezményes utazásra jogosító igazolványok 1 P 50 fillér beküldése ellenében a titkárságnál válthatók meg. Ugyiszintén a Grand szálló Sebesta éttermei nagyterraszán tartandó ebédre való előjegyzés is a titkárságnál eszközölhető. Tihany legjobban megközelíthető Budapest felől a Máv vonalain Balatonfűred, a Duna-Száva-Adria vasúttársaság vonalain pedig Siófok állomásokról, ahonnan a Balatoni Hajózási Rt. külön hajaratokat indít. Ezenkívül autobuszok közlekednek a tihanyi kikötőből az apátságig 50 filléres árban, ugyiszintén autobuszok fogják 80 filléért a vendégeket a Grand szállóban tartandó ebédre szállítani. A liturgiai művek alkotója siklódi Ditrói Siklódy Lőrinc szobrászművész (Budapest, Százados-uti művésztelep).

Az egyik Kálvária állomást Zemplénvármegye közönsége állította s így részt vesz az emlékünnepélyen és beszédet mond azon *Bernáth Aladár* alispán is.

— **Étvágytalanságnál,** rossz gyomornál, bélrekedésnél, renyhe emésztésnél, anyagcsere zavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizketésnél a természetes „*Ferenc József*” keserűvíz rendbehozza a gyomor és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól.

is a magyar mérnöki kar előnyomulásával, sok magyar munkás és iparos elhelyezése vált lehetővé.

Ezen előzmények előrebocsátása mellett áttérek személyes tapasztalataim és élményeim elmondására.

A Párizs—konstantinápolyi gyorsvonat kocsiában indultam neki Aзиának. A kettős fülkének egyik rekeszében egy török fezt pirosított és nyögések hallatszottak át. Benyitok. Egy török őrnagyot találtam fekvő, Bécsből súlyos gyomor és hasoperációjából felépülve, utazott haza s így egész Konstantinápolyig ápolója lettem. Benne láttam először felcsillanni a végtelen türelmet s a sorsnak való önmegadást. Kis utazótáskámban két rend ruha, pár mérnöki kézi szakkönyv, körző, logaráléc foglalt helyet, másik kezemben nélkülözhetetlen harctéri plédemet tartva szállottam be a vonatba. Szürke alföldön keresztül robogtunk, azt sem tudtam hogyan, máris szerb határon voltunk Szabadkánál (Subotica) előtt. A lelkemre nagy nehézség ült rá. Alig indultunk el s

Repülőgépen . . .

Kaposvár, 1930 július 23.

Ódát és nem szürke riportot kellene írni annak, aki első légi utazásának benyomásait és tapasztalatait kívánja megismertetni olvasóival. Az érzelmeknek mennyi különös változata tobzódik az emberben, míg megérlelődik benne az elhatározás, hogy repülőgépre ül, a légi közlekedésnek erre a szilaj paripájára, mely percek alatt mérhetetlen távolságra röpi utasát a nagy, bizonytalan légűrben.

Indulunk tehát. Utunk a Kaposvárról néhány kilométernyi távolságra eső Taszár község nagy kiterjedésű, modern repülőterére visz, ahol hatalmas méretű hangárok emelkednek egymás mellett. Értelhetetlen izgalom és nyugtalanság vesz itt erőt a légi utasok között, akik az előálló repülőgépre látásra valószínűleg elveszti az ember önműködését. Pessimista gondolatokkal eltelve, folyton a bekövetkező események gondolatával foglalkozik s az utolsó percekben — a beszállásra megadott jelzés után — még mindig azon töpreng: maradjon-e, vagy szánja rá magát a bizonytalan légi utasra? De végre is győz az erős, megalkuvást nem ismerő elhatározás; beszállunk az elég tágas és magas, megfelelő kényelmet biztosító kabinba és elhelyezkedünk az egyik ablak mellett megrögzített fotellba. Miután az utasok csekély létszámával csakhamar megtelik a néhány méternyi belterületet elfoglaló, több ablakos kabin, percek elmúltával, újabb jelzés után, a repülőgép motorja megkezd munkáját, a légszűrő forgása megindul s a két kis gummikereken mozgó állapotba kerül a gép és tovább gurul a kemény, sima pályán mindaddig, míg

lebegőképes állapotba jut. Rövid néhány pillanat és a guruló gép terhével együtt észrevétlenül hagyja el a földet és az utasokra való minden különösebb hatás nélkül fokozatosan emelkedik a magasba.

Alig helyezkedtünk el, egy tekintetűvel az ablakon keresztül a repülőgép kiinduló pontjára és meglepődve vesszük észre az alattunk tátongó mélységet és bizonyos el nem palástolható félelemérzéssel állapítjuk meg, hogy a szárazföld felületét elhagytuk és most már egyre távolodunk tőle s folyton emelkedünk a magasba, miközben minden alak, minden tárgy törpévé válik, majd 4—500 méter magasságot elérve, a légszűrő gyorsforgásával tartózkodhatatlanul kavargó és szeli maga előtt a levegőt és repül méltóságteljesen nyilgyenes irányban kitűzött célja felé.

Már szeretnénk leszállani kedvezőtlen auspiciumok közzé került helyzetünkkel és taposni boldogan, minden veszély nélkül a szárazföldet, de mindhiába, vasidegzett, ülőhelyéhez szijazott pilótánk tartózkodhatatlanul vezeti gépét előre.

Néhány perc elmúltával, miközben fejünkkel igyekszünk elűzni veszélyeztetett helyzetünk gondolatát, lassan megszokjuk a légi állapotot és valószínűleg elhittjük magunkkal, hogy nem is szállunk a levegőben, hanem a földön, teljes biztonságban, valamely simán tovasikló jármű utasai vagyunk.

Miközben repülőgépünk a kitűzött pilóta szakavatott irányítása mellett Pécs irányában száguld, megered a társalgás a kabinban, már amennyire azt a gép folyamatos berregése megengedi. Szomszéd a szomszédját csak megéri valahogy. A többek között a székesfehérvári polgármester és vá-

rosi műszaki főtanácsos ismeretes bűntényéről esik szó, majd egy volt alföldi konzervgyáros ügye képezi beszélgetésünk tárgyát, aki gyárában tudvalevőleg évek hosszú során át — amíg rá nem jöttek — állandóan macskahusból készített huskonzerveket és azt rendszeresen szállította szép Olasz-honba, ahol a konzervfogyasztó közönség kiváló csemegeként fogyasztotta a magyar cicák puha, izletessé konzervált húsát. Komolyabb baja azután nem is történt az élelmes gyárosnak, csupán konzervgyártási engedélyét vonták meg tőle. Erdeméül jegyezte meg még elbeszélő utitársunk, hogy a gyáros nem saját honfitársaival etette meg a macskakonzerveket.

Az akadályokkal járó rövid társalgás ideje alatt le-letekintünk az irgalmatlan mélységbe és szétnézünk a messze távolba s gyönyörködünk a fenséges, soha nem látott, ritka szépségű panorámában. Az erdők sötétzöld foltja mellett feltűnik a Kapos-folyó gyufaszál vékony ezüstös, kacskaringós szalagja, a lapályos területek többnyire barnás-szürke, zöld és sárgás színű látkepe, miközben a 32 fokos perzselő napsütésben hűvös légjárja át gépünk kabinját.

Még néhány perc és a karcsu, formás légi járműről észrevesszük a pécsi szép Mecsek-hegylánc körvonalait, majd rövidesen átrepülünk felette és 2—3 perc alatt már a pécsi tűzéraktanya közelében elterülő repülőter felett keringünk és szép landolás után, ugyancsak észrevétlenül, minden zökkenés nélkül földet érünk.

Azután egy csendes fohász hagyja el ajkunkat és a következő pillanatban szorongatott, bizonytalan helyzetünkkel boldog meglepéssel sétálunk be gyalogosan a városba.

Jurcsó Ágoston.

H I R E K.

A doktor úr elment

Akinek valami köze van a régi békebeli Ujhelyhez és szálak fűzik a boldogabb multhoz, mely sokaknak még ma is az élet, az úgy állott meg pénteken délután *dr. Szepessi Arnold* gyászmenete előtt, mint aki sokáig nem gondolt valamire és egyszerre hirtelen dőbbsen rá arra, hogy valami borzasztó dolog történt, mely jövátételten és amelyen nem lehet segíteni.

Mert nagyon-nagyon régen nem lehetett már az ő ismerős alakját látni. A devalválatlan békebeli Ujhellyel tünt el ő is. Hosszu éven át feküdt matrác-sírijában élőhalottan élő-halott városában, melyet annyira szeretett, ő tudta, hogy már reménytelenül. Mégsem volt türelmetlen és zugulódó. Ő, aki olyan jó volt a pácienseihez,

Folytatjuk.

máris a hazánk végére értünk. Háboru előtti időn merengek, mikor ha haza akartam utazni Erdélybe (pedig Erdély közepén laktunk), 24 órába került, míg hazaértem. Sok gondolkodni való időm nem volt. Mikoris már megjelent először a szerb vasutkiszérő személyzet, majd a rendőrség és vámőrség. Szokásos idegesség az utasok között, utlevél-eltétel, pakkvizsgálat. Magyar földön, de Szerbiában robogunk tovább. Az étkezőkocsiban szerb-francia étlap, szerb borok. Háborura emlékeztető vidéken érünk Belgrádba. Valami adóval zsarolnak meg; a pályaudvaron szerb diákok, katonatisztek és szerb nők. Élénk élet. Feledve a belgrádi harcok, Kalimegdán lövetése és sok-sok halál és nyomor. Kopár hegyek konturjai látszanak a holdvilágnál, hajnalban disznó és kecskecsordák tömege tünik fel. Nis—Zaribrod bolgár-szerb határ. Ismét balkáni tortúra, pakkvizsgálat, utlevélvizsgálat. Bolgár étlap; bolgár leva a pénznem. Ismeretlen értékelési fogalmak. A pénznem ugyszólván naponkénti

változása nehezíti az értékelési viszonyokat. Bolgár tányérsapkás vasutasok. A mi régi városaink piacaira emlékeztető zöldsárgás típusok, a mi kedvenc bolgáraink. Szófia állomásán nagy tömeg. Különösen sok a ragyogó szemű bolgár nő, kik kíváncsian szemlélik vonatunkat, mely számukra a Nyugatot jelenti, mint nekünk Párizs. A vonatra tiszték szállnak fel. Fess, szép szál fiúk, lovagló csizmákban, bolgár nótákat énekelnek és sarkantyúikat pengetik halk ütemben. Az olyan híres Marica folyó völgyében érjük el Bulgária egyik legérdekesebb kulturcentrumát, Filipopolt. Az állomáson mozgalmas kép. Nem sokáig állunk, hanem száguldva haladunk tovább a Marica völgyében, hogy elérjük Musztafa pasát, a török-bolgár határállomást. Éjszaka van. A vonatunk sokáig vesztegel. Musztafa pasa állomásán török pénzzel ismerkedünk meg. Jegyet csak Musztafa pasáig ad ki a menetjegyjroda s itt török jegyváltási kényszer van.

mint páciens is a legjobbnak bizonyult.

Ugy ment el, olyan egyszerűen, halkán, szerényen, mint ahogy élt. Mintha bocsánatot kérne, hogy így feltűnést okozott.

Ha a nagyság titka a tökéletben rejlik, úgy igen nagy ember volt, híres generálisoknál és neves politikusoknál is jelentősebb, mert tökéletes volt, mint jó orvos és tökéletes, mint jó ujhelyi polgár.

Ha az orvosi lelkiismeretességnek és a puritán kötelességtudásnak versenyképességei volnának, úgy bizonyára igen előkelő helyezést ért volna el európai viszonylatban is.

De így csak egy kedves, szerény, fáradhatatlan kisvárosi orvos maradt, aki mindenkit szeretett és akit mindenki szeretett. Aki nemcsak a szaktudását vitte betegekhez közel félszázadon át, hanem a drága, aranyos, csupa-jóság lelkét is.

Jött a betegekhez, hivatásbeli családtagjaihoz, ha nem is hívták külön, jött érdeklődésből, aggódásból, jószívűből, szeretetből. A csunya idő nem akadályozta és az sem, ha betegbb volt, mint az, akihez indult. És hányszor hártotta el magától a honoráriumot, melyet úgy vett, mint a javak nélküli földi lét szükséges kellemetlenségét, melyért le kell szállani a tudomány és emberszeretet magasságaiából.

És azért azt is lehet mondani, hogy egoista volt. Egoista, mert pácienseinek dolgát saját önérdékének fogta fel.

Mindenki megbizott benne és ő is megbizott az embereken.

Még most is szégyellem és látom szemüvege mögül a mély csodálkozást és értetlenséget, melylyel a hetedikes gimnazista egészségtanórán ránk nézett, háborus vásott diákokra.

Nem tudott komolyan haragudni, mert nem ismerte a rosszat és azt másról sem tudta feltételezni.

A háborus összeomlással benne is összeomlott egy világ. Nem találta többé magát. Mint akit itt felejtettek egy szebb és igazabb világból, hajótöröttként a gyűlölködés és kicsinyesség, a gazdasági és erkölcsi kényszerregezésnek idegen partjain.

Róla kellene megmintázni a békebeli háziorvos szobrát.

Most, hogy elment és vele ismét egy darab a békeváros életéből, nem tudunk sem gyászolni, sem vigasztalódni, csak nézni üres nemlátó szemekkel befelé és mély csodálkozással kérdeni a messzeszaladt évektől: hát lehet-e az, hogy elment a doktor ur és igazán nem jön vissza többé?

(b. k.)

Lapunk legközelebbi száma augusztus hó 2-án, szombaton a szokott időben jelenik meg.

— **Szenvedő nőknél** a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz könnyű, erőlködés nélkül való belkiürülést idéz elő és ezáltal sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. A női betegségekre vonatkozó tudományos irodalom több megalkotója írja, hogy a **Ferenc József** víz kitűnő hatásáról a saját kísérletei alapján is alkalmá volt meggyőződést szerezni. **Ferenc József** keserűvíz kapható gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Hirdetmény.** A Szent Imre jubileumi ünnepségek kimagasló eseménye lesz Szent Imre herceg szobrának leleplezése a Horthy Miklós köztéren augusztus 17-én, vasárnap reggel 8 órakor. Erre az ünnepélyre a rendező bizottság Zemplénavármegye törvényhatóságának tagjait is meghívta. Felkérem a törvényhatósági bizottság tagjait, hogy amennyiben az ünnepélyen részt venni óhajtanak, ezt a szándékukat nálam f. évi augusztus hó 3 ig bejelenteni sziveskedjenek. — **Bernáth Aladár** alispán.

— **Polgármesteri felhívás.** A m. kir. Államvasutak osztálymérnökségének értesítése szerint egyes birtokosok — többszöri felszólítás ellenére — még mindig nem hordták el learott terményeiket a vasuti pályától és nem alkalmazzák az előirt 2 méteres védőszántást. Felhívja azért a város polgármestere az érdekelt birtokosokat, hogy fenti tűzbiztonsági rendelkezéseket a legszigorúbban tartsák be, mert az azok ellen vétőkkel szemben a 44.200/1914. B. M. számú rendelet értelmében a kihágási eljárás meg fog indíttatni, azonkívül pedig a mozdony szikrájától eredő esetleges tűzjárok megtérítetni nem fognak.

— **Főcéhmasteri cím.** Az Iparegyesületek Országos Szövetsége az egyes iparok terén kimagasló, vagy a kisipar érdekében nagy érdemeket szerzett iparosok kitüntetésére kongresszusi arany- és ezüstérmét alapított, amelyet az országos iparoskongresszus adományoz. Megállapították ezenkívül a főcéhmasteri címet, amelyet kizárólag szakmai érdekek, tehát egyes iparágak előbbrevitelénél tanusított eredményes tevékenység jutalmazására fordítanak. Minden szakma maga választja a maga céhmasterét.

BÁRTFA GYÓGY-FÜRDŐ

Orvoskapitások által ajánlott klimatikus gyógyhely, vérszegénység, női bajok, légzőszervek, idegkimerültség, gyomor és bél megbetegedéseknél

Inhalatorium pneumatikus gépekkel

Fenyves erdőtől övezett Strandfürdő modern szállókkal, pensiókkal Vasuti kedvezmény. — Kérjen prospektust a Fürdőigazgatóságtól, Bardiovské Kupele (Slovensko).

— **A Brabanti-cirkusz** megnyitó előadását a közönség legélénkebb érdeklődésével kísérve kezdte meg s a kitűnő program után itélve biztosítottak vehető a további előadások sikere. Elvira a levegő tündére, Piegnotti egyedülálló száma, elsőrangú lóidomítások, kiváló bohócok teszik változatossá minden est műsorát. Vasárnap két előadás délután 4 és este fél 9 órakor. Kristofolo a gördülő glóbuszon, egy kiváló hat tagú tánc-csoport s más műsorszámok emelik az átlag fölé ezt a jól vezetett cirkuszt, mely érdemességét minden helyütt, ahol megfordult, mindannyiszor bebizonyította.

— **Házasság** Guttman László (Homonna) és Stark Irénke (Sátorajaujhely) házasságát kötnek.

— **Megszigorították a kanadai utlevelek kiadását.** Budapestről jelentik: A belügyminiszter körrendeletet intézett valamenyi utlevél kiállításához, hogy a jövőben Kanadába háztartási női alkalmazottként kivándorolni szándékozók utlevélkérelmének elbírálásánál fokozottabb figyelemmel járjanak el és csak azoknak kérelmét vegyék figyelembe, kikről kétségbevonhatatlanul megállapítható, hogy a női háztartási alkalmazottak munkakörében jártasságuk van.

— **Felgyújtott a villámcsapás egy villát.** F. hó 24-én éjjel egy villámcsapás felgyújtotta László Ferenc budapesti lakos köveshegyi villáját, mely azelőtt Szegő Sándor tulajdonát képezte. A villa tetőzete leégett, de az épen maradt padlás megóvta a butorokat.

— **Börtönre ítélték egy artístát.** A sátorajaujhelyi törvényszék dr. Oláh Lajos elnökle alatt tárgyalta Klinek József 20 éves artista büntetőügyét. Vándorcirkusszal járt a megyében és június havában Olaszliszka község határában erkölcsstelen támadást intézett egy 51 éves asszony ellen. A vádlott tagadásával szemben a tanuvalomások alapján a bíróság beigazoltnak vette a vádlott bűnöségét és ezért hat havi börtönre ítélt. — Érdekes hasonló ügyet tárgyalt még ugyanekkor a törvényszék. Egy 22 éves tiszakarádi napszámos ellen az volt a vád, hogy erkölcsstelen támadást követett el egy 80 éves asszony ellen. Miután a vád bizonyítható nem volt, a bíróság a vádlottat felmentette. Az ítélet ellen az ügyész felebezéssel élt.

— **Villám'as következtében megvakult.** A f. hó 24-iki vihar alkalmával az udvaron tartózkodó Király Józsefné szerencsi lakoshoz oly közel csapott le a villám, hogy ennek következtében szemévilágát veszítette. A megvakult asszony nekiesett az udvaron levő szekér rudjának s életveszélyes állapotban szállították be az ujhelyi zsidó kórházba.

A Singer varrógépek
MÉGIS A LEGJOBBAK!

Fájdalmak ellen
Aspirin-tabletták
Gyógyszertárakban kaphatók.

— **Díjnyertes ujhelyi dalárdák a miskolci dalosversenyen.** Az Országos Magyar Dalosszövetség első miskolci kerületi versenyén az ujhelyi Dalkörök is kiváló sikerrel szerepeltek, minek bizonyítéka, hogy a Lavotta Dalkör elnyerte a Szilágyi és Diskant-gyár serlegét, mely a Szegő kirakatban megismerléhető. Ezenkívül díjat nyert a Sátorajaujhelyi Ipartestületi Dalárda, míg Orbán Kálmán dr. polgármester-díját a Kömlői Róm. Kat. Dalegylet nyerte el.

— **Tizesztendősi feyházbüntetést kapott a zemplénaigárdi apagyilkos.** Huszák József zemplénaigárdi gazdalogény januárban borzalmas kegyetlenséggel gyilkolta meg az apját, Huszák Pétert. A sátorajaujhelyi törvényszék szándékos emberölés miatt öt évi feyházra ítélte. A debreceni ítéltábla most megváltoztatta az ítéletet és a szerdán tartott főtárgyaláson Huszák Józsefet öt év helyett tizesztendősi feyházbüntetéssel sújtotta.

— **Az autós rablótámadás tetteseinek tárgyalását elhalasztották.** A törvényszék most foglalkozott Leffler és Okrucky ujhelyi gépkocsifurorok büntetőügyével. Mint ismeretes, Lefflerék összejátszottak két makkoshotyka legénnyel, akik kifosztották gépkocsijuk utasait. A főtárgyaláson a védők nem jelentek meg, dr. Buza Béla írásban kérte a tárgyalás elhalasztását. Miután nagyon súlyos büntető ügyről van szó, hivataltól védőt kirendelni nem lehetett és így dr. Oláh Lajos törvényszéki elnök a főtárgyalást elnapolta.

— **Jégverés Mádon** A f. hó 24-iki vihar este 11 órakor pász-tás jégveréssel járt Mádon s mintegy 40%-os kárt okozott a volt gróf Eszterházy szőlőben.

— **5 világrész visszhangzik a dícsérettől,** mellyel az Aspirin-tablettáknak adóznak. A 33 év óta mindig ismétlődő eredmények igazolják, hogy az Aspirin-tabletták a leghatásosabb szer mindennemű hűlés, járvány, reuma csuz, zsába, azonkívül fej- és fogfájások ellen, anélkül, hogy a szívre káros hatással volnának. Könnyen elképzelhető, hogy ilyen kitűnő szer állandó utánzásnak van kitéve. Ügyeljen azért az eredeti csomagolásra a „Bayer” kerszttel, mert hamisítványok gyakran hatástalanok, sőt sokszor károsak.

— **Pályázatok.** A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara pályázatot hirdet egy az 1930/31. tanévben valamely hazai felső ipariskolán tanulmányait folytató kamarakerületbeli iparosifju számára adományozandó 400 pengős tanulmányi ösztöndíjra. Pályázhatnak elsősorban kamarakerületbeli szegénysorsu iparos szülők gyermekei, akik atyjuk iparát folytatni s szakmájukban való tökéletesbedés céljából magasabb tanulmányokat végezni óhajtanak. A legutóbbi iskolai bizonyítvány-

nyal, valamint vagyontalansági bizonyítvánnyal felszerelt pályázati kérvények a Kereskedelmi és Iparkamarához címezve az illető tanintézet igazgatóságánál 1930. évi szeptember hó 15-ig nyújtandók be. — Egy az 1930/31. tanévben valamely hazai kereskedelmi főiskolán tanulmányait folytató kamarakerületbeli főiskolai hallgató számára adományozandó 400 pengős tanulmányi ösztöndíjra. Pályázhatnak elsősorban kamarakerületbeli szegénysorsu kereskedő szülők gyermekei, akik gyakorlati kereskedelmi pályára készülnek s szakmájukban való tökéletesbedés céljából folytatnak magasabb tanulmányokat. A legutóbbi iskolai bizonyítvánnyal (lecke-könyvvel), valamint vagyontalansági bizonyítvánnyal felszerelt pályázati kérvények a Kereskedelmi és Iparkamarához címezve az illető főiskola igazgatóságánál 1930. évi szeptember hó 15-ig nyújtandók be. — Továbbá: a) a miskolci m. kir. áll. fiu felsőkereskedelmi iskolát, b) a miskolci női felsőkereskedelmi iskolát, d) a sátoraljai helyi fiu felsőkereskedelmi iskolát az 1930/31. tanévben látogató tanulók számára adományozandó egy 200 pengős tanulmányi ösztöndíjra. Pályázhatnak jó magaviseletű és kiváló előmeneteltű tanulók és pedig elsősorban olyanok, akik kamarakerületbeli szegénysorsu kereskedő vagy iparos szülők gyermekei. A legutóbbi iskolai bizonyítvánnyal, valamint vagyontalansági bizonyítvánnyal felszerelt pályázati kérvények a Kereskedelmi és Iparkamarához címezve az iskola igazgatóságánál 1930. évi szeptember hó 15-ig nyújtandók be. — Végül: a miskolci m. kir. áll. fém- és faipari szakiskolát az 1930/31. tanévben látogató s annak internátusában bentlakó növendékek számára adományozandó két egyenként 500 pengős tanulmányi ösztöndíjra. Pályázhatnak elsősorban oly jó magaviseletű és kiváló előmeneteltű bentlakó növendékek, akik kamarakerületbeli szegénysorsu iparos vagy kereskedő szülők gyermekei. A legutóbbi iskolai bizonyítvánnyal, valamint vagyontalansági bizonyítvánnyal felszerelt pályázati kérvények a Kereskedelmi és Iparkamarához címezve az iskola igazgatóságánál 1930. évi szept. hó 15-ig nyújtandók be.

— **Nem unalmas paragrafusok gyűjteménye**, hanem érdekes, vonzó példákkal, megtörtént esetekkel illusztrált olvasmány az a könyv, amely a magyar uri családok otthonából nem hiányozhat. Régóta szükség volt rá, pótolhatatlan volt s most végre megjelent. A társadalmi élet külső formái megváltoztak. A mai ember olykor nehezen találja meg a leghelyesebb formát és az életét a nagy gondokon kívül mindennapi apró kétségek nehezítik meg. — Gyakran egészen könnyű, kézenfekvő dolgoknak nem találjuk meg a megoldását és álmatlan éjszakákat okozhat egy helytelenül al-

kalmazott szó, kérdés vagy köszönés. Az élet minden helyzetében, minden társadalmi kérdésében megmutatja a helyes utat az *Uj Idők Illemkódexe*, melyet egy olyan szépirodalmi hetilap szerkesztőse állított össze, amely 36 esztendő óta szolgálja a magyar kultúrát és uri hangjával, magas színvonalával, emelkedett világnézetével pótolhatatlan szellemi kiegészítője lett a magyar uri életnek. A finom papíron készült, elegáns kiállítású könyvben azokat a szabályokat foglalták össze, amelyeket hallgatólagos megegyezéssel a magyar középosztály tagjai az utolsó évek folyamán a társadalmi érintkezésben magukra nézve kötelezőknek fogadtak el. Az *Uj Idők Illemkódexét* az *Uj Időknek* minden előfizetője ajándékképpen, díjtalanul kapta meg. A július 20-án megjelent számmal együtt küldte szét a kiadóhivatal ezt a régvárt, régóta nélkülözött könyvet. A gavaléros ajándék ellenére Herczeg Ferenc szépirodalmi hetilapjának a tartalma változatlanul gazdag. Folytatja Herczeg Ferenc nagyhatású drámájának közlését, a Smarra c. pompás Wolf-regényt, kitűnő rovatát és az időszéri képeket. Kis tárcát közöl krónikástól Kugler Henrikről, finom elbeszélését az angol Róbert Hichenstől és a kitűnő korán elhunyt Malonyay Dezsőtől. Díjtalan mutatószámot bárkinek küld a kiadóhivatal Budapest, Andrassy-ut 16. Előfizetési ár negyedévre 6.40 pengő.

„HATYU” GŐZMOSÓDA

Sátoraljai hely, Justus ucca 4. sz.

Zemplénumegye egyedüli mosódája. Nem gyűjtő! Nem képviselő! Gallér, kézelő, férfi ing, férfi öltöny, függöny és női piperecikketek stb. saját üzemében

tisztít 24 órán belül is.

Vidéki tisztítások 3 napon belül visszaküldetnek. Tisztelettel

Bredár Lajos.

UJKEDVEZMÉNY VENDÉGEINKNEK

Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyújtott

20⁰⁰

kedvezménytszobaárainkból

10⁰⁰

kedvezményt olcsó éttermi árainkból

(menüt kivéve) módunkban van az UJSÁG kiadóhivatalával 1 étesített megállapodás alapján kibővíteni a

Magyar kir. Operaház
Nemzeti Színház
Kamara Színház

előadásaira szóló mérsékelt árujegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük a szoba- és színházjegyek rendelését két-három nappal előbb velünk közölni.

Park Szálló

BUDAPEST

szemben a Keleti pályaudvar érkezési oldalával. (Nincs kocsiköltsége.)

Nyomdahelyiségünk

Vármegyeház II-ik udvar első emelet.

Asztalos műhelyemet

Fő ucca 10. szám alá (Mercur Bank udvarba kisvasut megálló) helyeztem át

s erről megrendelőimet, valamint a n.é. közönséget tisztelettel értesítem
Ugyanott egy ügyes fiút tanoncnak felveszek.

PALÁSTHY LAJOS

asztalosmester
Sátoraljai hely.

1475/1930. vhsz.

Árverési hirdetés.

A tokaji kir. járásbíróóság 1930. Pk. 2806. számú végzése folytán Seiller Mór képv. dr. Fejes László 160 pengő 42 fillér tőke és jár. ügyében a fizetett összeg betudásával le és felülfoglalt és 2600 P-re becsült házi butorok és cséplő garnitúra és egyéb ingóságokat készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fogom árverezni Tarcalon, végrehajtást szenvedő lakásán 1930. évi augusztus hó 12-én d. u. 1/2 órakor.

Az elsőbbségi igény az árverés megkezdéséig nálam adandó vagy jelentendő be és az árverést jelentkezés esetén más végrehajtató javára is meg fogom tartani.

Tokaj, 1930 július 20.

Dr. Varga
kir. j. végrehajtó.

Fehérnemű és harisnya
stoppolás, varrás és himzés

SINGER VARRÓGÉPPEL.

Sátoraljai hely Rákóczi ucca 19.

Felelős szerkesztő:

Dr. MIZSÁK JÓZSEF.

VÁROSI MOZI HETI MŰSORA:

Szerdán, július hó 30-án este 6 és 1/2 órakor
Csütörtökön, július 31-én este 6 és 1/2 órakor

SUBMARINE

(AZ ACÉLKOPORSÓ)

Világfilm 10 felvonásban.

Főszereplők: Jack Holt és Dorothy Revier.

Szombaton, augusztus hó 2-án este 6 és 1/2 órakor
2 sláger

Három szenvedély

(TEGNAP ÉS MA)

Dráma 8 felvonásban. Rendezte: Rex Ingram.
Főszereplők: Petrovits Szvetiszlav és Alice Terry.

Asszony a kinpadon

Történet napjainkból 9 felvonásban.

A főszerepben: Lilly Damita és Wladimir Gaidarow.

Vasárnap, augusztus hó 3-án este 6 és 1/2 órakor

Az éhes tenger

Dráma 10 felvonásban

Főszereplők: Henry Krauss és Suzane Christi.

Kisértet a Iekváros hordóban Magyar Híradó